

- Verot tilinpäätöksessä:
  - Tilikauden verot
  - Laskennalliset verot
- Voitonjaon verottaminen:
  - Osakkeen matemaattinen arvo
- Oman pääoman riittävyys:
  - OYL:n säännökset oman pääoman riittävydestä

KIRJANPITO 22C00100

Luento 9a: Tilikauden verot ja
voitonjaon verottaminen

KIRJANPIDON TULOS

- Tilikauden tulos (KPL 5:1 §):
  - Tilikauden tulot kirjataan tuotoiksi tuloslaskelmaan
  - Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joista ei todennäköisesti enää kerry niitä vastaavaa tuloa, samoin menetykset
  - Muut menot saadaan aktivoida KPL:n mukaan.

VEROTETTAVA TULOS

- Laki elinkeinotulon verottamisesta (EVL) 24.6.1968:
  - Elinkeinoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa
  - Veronalaiset tulot ja vähennyskelpoiset menot jaksotetaan verovuoden tuotoiksi ja kuluiksi
  - Elinkeinoiminnan tulos on verovuoden tuottojen ja kulujen erotus
  - Verovuosi on kalenterivuosi tai jos tilikausi ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet. (VerML 3§)

KIRJANPIDON TULOS vs. VEROTETTAVA TULOS

- Lähtökohtaisesti tilikauden ja verovuoden tuotot ja kulut ovat samat, mutta erilaiset tavoitteet johtavat eroihin tuloksen laskemisessa:
  - KPL: oikea ja riittävä kuva:
    - Voitonjako
    - Velkojiensuoja
    - Varovaisuus, tulonodotukset.
  - EVL: verotettava tulo:
    - Verojen määrä
    - Alaraja näytettävälle tulokselle
    - Menon ja tulon realisoituminen.

TILIKAUDEN VEROT

- Tilikauden verotettava tulos lasketaan oikaisemalla kirjanpidon tulosta verolainsäädännön mukaisesti:

Kirjanpidon tulos

+ *Veronalaiset tulot, jotka eivät ole tuottoina*

- *Verovapaat tulot, jotka ovat tuottoina*

+ *Vähennyskelvottomat menot, jotka ovat kuluissa*

- *Vähennyskelpoiset menot, jotka eivät ole kuluissa*

= *Verotettava tulos*

x Verokanta

= *Verot*

TILIKAUDEN VEROT

- Verojen maksaminen ja esittäminen:
  - Tilikauden aikana maksetaan ennakkoveroa aikaisempien tilikausien tulosten perusteella:
    - Kirjataan maksuperusteella
  - Tuloslaskelmaan merkitään verotuksessa maksettavaksi tulevat verot:
    - Verot kirjataan ”*suoriteperustetta vastaavalla tavalla*”
  - Tilikaudelle kuuluvien verojen ja maksettujen ennakkojen erotus merkitään taseeseen:
    - Siirtovelaksi / siirtosaamiseksi.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TILIKAUDEN VEROT

- Verotettavan tuloksen perusteella laskettujen verojen ja maksettujen ennakoiden erotus merkitään taseeseen siirtovelaksi tai –saamiseksi:

Verotettava tulos

x Verokanta _____

= *Verot*

- *Ennakkoverot* _____

= (+) *Verovelka*

= (-) *Verosaaminen*

Per Verot an Siirtovelat

Per Siirtosaamiset an Verot

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TILIKAUDEN VEROT

- Tilikauden verot tuloslaskelmassa (KPA 1:1-2§):

VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA				0,00
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-	0,00		
Verotusperusteisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-	0,00		
Konserniavustus	+/-	0,00	-/+	0,00
Tuloverot			-	0,00
Tilikauden verot	-	0,00		
Laskennalliset verot	-	0,00	-	0,00
Muut välittömät verot			-	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)				<u>0,00</u>

ESIMERKKI: Tuloveron jaksottaminen (L&K s. 107)

- 1) Tilikauden aikana maksetaan ennakkoveroa 8 000.
- 2) Verotettavan tulon määrä on 100 000 ja verot (20%) 20 000.
 Odotettavat lisäverot: $20\,000 - 8\,000 = 12\,000$ kirjataan siirtovelaksi.

	Pankki	Tuloverot	Siirtovelat
1)	8 000	8 000	
2)		12 000	12 000
		20 000	

LASKENNALLISET VEROT

- Kirjanpidon ja verotuksen tulojen ja menojen erot:
  - Pysyviä:
    - Esim. vähennyskelvottomuus verotuksessa
  - Väliaikaisia:
    - Esim. realisointiperiaate verotuksessa
- Tilinpäätöksessä voidaan esittää kirjanpidon ja verotuksen tuloslaskennan eroista johtuvat:
  - Laskennalliset verot sekä
  - Laskennalliset verovelat ja –saamiset.

- Laskennalliset verovelat ja –saamiset (KPL 5:18§):
  - Saadaan merkitä
  - Varovaisuutta noudattaen
  - Omana eränään tuloslaskelmaan ja taseeseen
  - Johtuvat kirjanpidon ja verotuksen:
    - Jaksotuseroista
    - Väliaikaisista eroista.

- Jaksotusero kirjanpidon ja verotuksen välille syntyy:
  - Jos meno tai tulo vaikuttaa eri tilikaudella kirjanpidon ja verotuksen tuloslaskennassa, esim.:
    - Kirjattaessa pakollinen varaus
    - Vähennettäessä verotuksessa aikaisempien tilikausien tappioita.
- Väliaikainen ero syntyy:
  - Kirjanpidossa ja verotuksessa käytettävien arvojen väliaikaisista eroista, esim.:
    - Arvonkorotus ja siihen liittyvä tuleva myyntivoitto.

ESIMERKKI: Laskennallinen verosaaminen (L&K s. 108):

Verotuksessa vahvistetaan tappiota laskelman mukaan 100 000, tappiosta syntyy laskennallinen verosaaminen 20 000 (20%).
Saaminen tuloutetaan tilinpäätöksessä laskennallisena tuloverona.

Laskennallinen verosaaminen
20 000

Laskennalliset tuloverot
20 000

ESIMERKKI: Laskennallinen verovelka (L&K s. 109):

Tontista muodostetaan arvonkorotus 100 000, tilinpäätöksessä esitetään laskennallinen verovelka 20 000 (20%).

Maa-alueet	Arvonkorotus- rahasto
<hr/>	<hr/>
100 000	80 000
	Laskennallinen verovelka
	<hr/>
	20 000

VEROJEN KIRJAAMINEN ERI YHTIÖMUODOISSA

- Osakeyhtiö ja osuuskunta:
  - Tuloslaskelmaan merkitään yhtiön verotettavan tulon perusteella yhtiön maksettavaksi määrätyt verot
  - Mahdolliset laskennalliset verot.
- Avoin ja kommandiittiyhtiö:
  - Tuloslaskelmaan ei merkitä veroja
  - Yhtiölle ei maksuunpanna tuloveroa, vero määrätään yhtiömiehille.
- Yksityisliike ja ammatinharjoittaja:
  - Tuloslaskelmaan merkitään liike- tai ammattitoimintaan kohdistuvat tuloverot (KILA).

VEROT YM. TILINPÄÄTÖKSESSÄ (KILA)

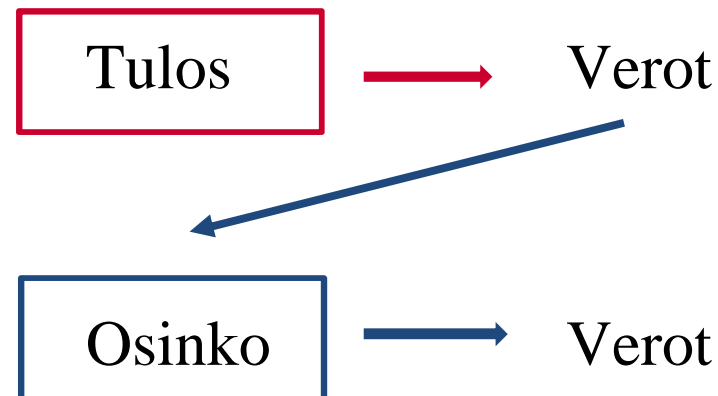
- Muut lyhytaikaiset velat:
  - 1) Maksettujen palkkojen ennakonpidätykset, sosiaaliturvamaksut ja muut ennakonpidätyksen yhteydessä tilitettävät sosiaaliturvaan liittyvät erät
  - 2) Vahvistettuun verotukseen tai ennakoverolippuun perustuva maksamaton tulovero
  - 3) Arvonlisäverovelka.

VEROT YM. TILINPÄÄTÖKSESSÄ (KILA)

- Siirtovelat:
  - 1) Tilikaudelta maksamattomat palkat ja kesäloma-palkkavelka niihin liittyvine henkilösivukuluineen
  - 2) Tilikaudelta maksettuihin palkkoihin liittyvät laskennalliset henkilösivukulut (TEL-velka ym.) siltä osin kuin niitä ei tilitetä tilikaudelta maksettujen palkkojen ennakonpidätysten yhteydessä
  - 3) Erä, joka aiheutuu tuloverojen kirjaamisesta suoriteperustetta vastaavalla tavalla
  - 4) Vuosi- ja muut alennusvelat, korkovelat ja vuokravelat.

VOITONJAON VEROTTAMINEN

- Osakeyhtiön voiton ja voitonjaon verottaminen:
    - Osakeyhtiö (ja osuuskunta) maksaa veroa voitostaan
    - Osingonsaaja saamistaan osingoista
- => Voiton kahdenkertainen verottaminen.

VOITONJAON VEROTTAMINEN

- Kahdenkertaisen verottamisen hyvittäminen / lieventäminen voidaan kohdistaa:
  - Osinkoa jakavaan yhtiöön:
    - Osingonjakovähennys
  - Osingonsaajaan:
    - Yhtiöveron hyvitys (*YVH, avoir fiscal*)
    - Osinkojen verovapaus.

VEROKANNAT

- Verokannat:
  - Yritysten yhteisöverokanta:
    - 2015-: 20%
      - Irlanti 12,5%
      - Sveitsi n. 18%
  - Osingonsaajien pääomatulon verokanta:
    - 2016-: $30\% \leq 30.000e < 34\%$

VOITONJAON VEROTTAMINEN

- Osinkoverotus:
  - Yhteisöjen saamat osingot ovat (pääosin) verovapaata tuloa (EVL 6a§ poikkeuksin)
  - Yksityishenkilöiden saamien osinkojen verotus riippuu siitä, onko osingon maksanut:
    - Julkisesti noteerattu yhtiö
    - Muu yhtiö.

VOITONJAON VEROTTAMINEN 2016-

- Julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamat osingot (TVL 33a§):
  - Osingoista 85% pääomatuloa, vero 30 / 34%
  - Loput 15% verovapaata tuloa.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

VOITONJAON VEROTTAMINEN

- Muiden yhtiöiden maksamat osingot (TVL 33b §):
  - Osinkojen katsotaan olevan toisaalta korvausta pääomaisijoitukselle (*pääomatuloa*), toisaalta korvausta työstä (*ansiotuloa*)
  - Osinko jaetaan verotuksessa pääomatuloon ja ansiotuloon osakkeen matemaattisen arvon perusteella
  - Matemaattisella arvolla tarkoitetaan osakekohtaista yrityksen varojen ja velkojen erotusta (= nettovarallisuus):

$$\text{Matemaattinen arvo} = \frac{\text{Varat} - \text{Velat}}{\text{Osakkeiden lkm}}$$

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

NETTOVARALLISUUS

- Nettovarallisuuden laskeminen:
  - Minkä tulolähteen tulo?
    - EVL, MVL, TVL
  - Mitkä erät otetaan mukaan?
    - Varat ja velat
  - Mikä arvo varoille ja veloille annetaan?
- Arvostuslaki (ARL, 1142/2005).

NETTOVARALLISUUS

- Varat = taseen vastaavat:
  - Ei laskennalliset verosaamiset (KPL 5:18§)
  - Ei pitkävaikutteiset menot, joilla ei ole varallisuusarvoa
- Velat = taseen vastattavien vieraan pääoman erät:
  - Pääomalaina vierasta pääomaa (myös OYL 12:1§)
  - Ei laskennalliset verovelat (KPL 5:18§).

VOITONJAON VEROTTAMINEN 2016-

- Pääomatuloa on 8% tuotto osakkeen matemaattiselle arvolle:
  - Pääomatuloa 25%, enintään 150 000 e
  - Loput 75% on verovapaata tuloa
  - 150 000 e ylittävästä osasta 85% on pääomatuloa
  - Loput 15% on verovapaata tuloa.
- Ansiotuloa on nettovarallisuuden 8% tuoton ylittävä osa:
  - Ylittävältä osalta 75% on ansiotuloa
  - Loput 25% on verovapaata tuloa.

TILINPÄÄTÖS- JA VEROSUUNNITTELU

- Tilinpäätöksen verosuunnittelukeinot:
  - Yrityksen verotus: tilikauden tulos ja verotettava tulos:
    - Kuluvarasto = vaikuttamismahdollisuudet tavoitetuloksen saavuttamiseen (*kriittinen / ei-kriittinen tilinpäätös*)
    - Menojen ja tulojen syntyminen ja jaksottaminen
    - Menojen ja tulojen veronalaisuus/vähennyskelpoisuus
    - Varojen ja velkojen arvostaminen
  - Voitonjaon verotus: nettovarallisuus = varat – velat:
    - Osakkeen matemaattinen arvo = nettovarallisuus / osakkeiden lkm
    - Osinkotulo: verovapaata/pääomatuloa/ansiotuloa.

VEROTUKSEN KIRJANPITOSIDONNAISUUS

- Hyväksyminen verotuksessa edellyttää vastaavaa kirjausta kirjanpidossa mm.:
  - Varaukset (EVL 54§)
  - Poistot (EVL 54§)
  - Hankintameno (EVL 14§ , KPL 4:5§):
    - Valmistuksen välillisten menojen ja korkojen aktivointi
  - Osatuloutus (EVL 19§ , KPL 5:4§):
    - Pitkän valmistusajan vaativien suoritteiden osatuloutus valmistusasteen mukaan.

KIRJANPIDON VEROSIDONNAISUUS

- Merkitseminen kirjanpitoon edellyttää hyväksymistä verotuksessa:
  - Verotusperusteinen varaus (KPL 5:15§):

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TEHTÄVÄT 10

- TEHTÄVÄ 35., KOJU OY:
  - *Tilinpäätös ja tilikauden verot.*
  - Tee tilinpäätöstaulukkoon annettujen lisätietojen perusteella tarvittavat kirjaukset avustavien päätösvientien sarakkeeseen (apviennit) sekä tuloslaskelma ja tase omiin sarakkeisiinsa. Laske myös tilikauden verot.
- TEHTÄVÄ 36., OFFIX OY:
  - *Yhtiön verotus.*
  - Kirjaa tapahtumat vientilausekkeina ja laadi tilinpäätös tilinpäätöstaulukkoon sekä kirjoita tuloslaskelma ja tase KPA:n mukaisiin kaavoihin.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TILINPÄÄTÖSTAUUKKO

TILIN NIMI	JÄÄNNÖSTASE		AP-VIENNIT		TULOSTILI		TASEILI	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Rakennukset	70000			2500			67500	
Koneet ja kalusto	32000			5000			27000	
Aineet ja tarvikkeet	15000							
Valmiit tavarat	10000							
Myyntisaamiset	5300							
Poistot: rakennukset			2500		2500			
Poistot: koneet ja kalusto			5000		5000			